

ПРАКТИЧНА РОБОТА 1

Конкуренція та конкурентоспроможність

Цілі: - закріпити знання основних принципів формування конкуренції та конкурентоспроможності;

- формування вміння оцінювання конкурентоспроможності товару;
- формування вміння оцінювати конкурентоспроможність економічного об'єкта (підприємства, фірми).

Теорія

Оцінка конкурентоспроможності товару проводиться у такий спосіб (рис. 1).

Рис 1. Метод оцінки конкурентоспроможності товару

Поодинокі показники характеризуються встановленими властивостями окремих параметрів.

Як економічні параметри можуть виступати собівартість, рентабельність, ціна та інші. Ці параметри повинні відображати товар в цілому і рекомендується як груповий показник економічних параметрів використовувати ціну товару та експлуатаційні витрати в цілому в порівнянні з конкуруючим виробом. З цього погляду груповий показник економічних параметрів ($J_{\text{е.п.}}$) визначається за наступною залежністю:

$$J_{\text{е.п.}} = \frac{C_i + Z_i}{C_k + Z_k} \rightarrow \min, \quad (1)$$

де C_i - ціна цього товару;

C_k - ціна конкуруючого товару;

Z_i – сумарні експлуатаційні витрати товару;

Z_k – те саме для конкуруючого товару.

Груповий показник технічних параметрів у порівнянні з товаром-конкурентом розраховується за такою залежністю:

$$J_{\text{т.п.}} = \sum_{i=1}^n \frac{P_i}{P_k} \times \alpha_{\text{зн}} \rightarrow \max, \quad (2)$$

де n - число технічних параметрів;

P_i – значення одиничного показника технічного параметра виробу;

P_k – значення одиничного показника технічного параметра товару, що конкурує;

$\alpha_{\text{зн}}$ – коефіцієнт значущості цього параметра.

Інтегральний показник конкурентоспроможності товару $J_{\text{к.т.}}$ в цілому визначається за наступною залежністю:

$$J_{\text{к.т.}} = \frac{J_{\text{м.н.}}}{J_{\text{э.н.}}} \rightarrow \max, \quad (3)$$

Якщо конкурентоспроможність визначається кожному виду товару окремо, тоді розраховується рівень конкурентоспроможності даного товару (Q):

$$Q = \frac{J_{к.т.і.}}{J_{к.т.к.}}, \quad (4)$$

де $J_{к.т.і.}$ - інтегральний показник конкурентоспроможності даного (і-го) товару;

$J_{к.т.к.}$ - інтегральний показник конкурентоспроможності товару-конкурента.

При визначенні одиничних показників технічних параметрів можна використовувати бальна система (5, 10 або 100 бальна).

Приклад. Визначити рівень конкурентоспроможності нового (товару) легкового автомобіля в порівнянні з аналогічним автомобілем одного класу конкурента, виходячи з наступних даних, наведених у табл.1 (Параметри товарів).

Таблиця 1. Параметри товарів.

№ п/п	Найменування параметрів	Од. виміру	Новизна моделі	Модель конкурента	Коефіцієнт значимості у відсотках
I.	Технічні параметри:				
1.1	Комфорт	балів	5,0	4,0	0,2
1.2	Надійність	балів	9,0	7,0	0,4
1.3	Інтерес до товару	балів	8,5	9,0	0,3
1.4	Інші параметри	балів	10,0	10,0	0,1
II.	Економічні параметри:				
2.1	Ціна	тис.грн.	450,0	420,0	-
2.2	Сумарні експлуатаційні витрати	тис.грн.	270	400	-

Приклад рішення:

1. Визначаємо груповий показник технічних параметрів нової моделі порівняно з товаром-конкурентом:

$$J_{\text{т.п.}} = \sum_{i=1}^n \frac{P_i}{P_k} \times \alpha_{\text{зн}} = \frac{5,0}{4,0} \times 0,2 + \frac{9,0}{7,0} \times 0,4 + \frac{8,5}{9,0} \times 0,3 + \frac{10}{10} \times 0,1 = 0,25 + 0,514 + 0,282 + 0,1 = 1,146.$$

2. Як груповий показник економічних параметрів приймається ціна.

Визначаємо груповий показник економічних параметрів нової моделі порівняно з товаром-конкурентом:

$$J_{\text{э.п.}} = \frac{Ц_i + З_i}{Ц_k + З_k} = \frac{450 + 270}{420 + 400} = 0,88.$$

3. Визначаємо рівень конкурентоспроможності нової моделі легкового автомобіля:

$$J_{\text{к.т.}} = \frac{J_{\text{м.п.}}}{J_{\text{э.п.}}} = \frac{1,146}{0,88} = 1,3.$$

Конкурентоспроможність нової (товару) легкового автомобіля на 30% вища, ніж у товару-конкурента.

Порядок виконання практичної роботи

Кожен студент вибирає самостійно товари по Internet і складає таблицю параметрів товарів та вводить їх у Excel.

Провести розрахунки і визначити і визначити групові показники і рівень конкурентоспроможності нової моделі.

Форма звіту: надання рішення в Excel та захищає висновки щодо вирішення роботи.

Тривалість практичної роботи: 4 години.